

متن پرسش

با سلام خدمت استاد مکرم جناب طاهر زاده عزیز: ببخشید استاد یک سوال داشتم و اون اینکه حقیر گیج شدم که آسمان های هفت گانه مادی اند یا نه؟! در تفسیر منسوب به ابن عربی گفته شده که آسمان اول عالم ماده و آسمان دوم عالم برزخ و... آسمان هفتم عالم خفا می باشد. اما در تفسیر المیزان دیدم که علامه نوشته اند که هفت آسمان مادی اند. (البته نمی دانم نظر خودشان است یا بر اساس نظرات دیگران اینطور نتیجه گیری کرده اند). به هر حال خواستم اگر ممکن است به این چند سوال حقیر پاسخ فرمایید. ۱. نظر شما در این موضوع چیست؟ ۲. نظر آیت الله جوادی آملی حفظه الله چیست؟ (در صورت اطلاع) ۳. آیا امکان دارد این آسمان دنیا که مادی است، و در احادیث به آن آسمان اول می گویند، با توجه به اینکه ماده است، بی نهایت باشد؟ یا نه چون مادی است نمی تواند بی نهایت باشد؟ ۴. آسمان های دیگر اگر مجرد باشند، بی نهایت هستند؟ با تشکر

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: عرایضی در این مورد در سوره‌ی «قاف» مبنی بر آن که آسمان اول در مقابل کلّ عالم ماده، آسمان ملائکه است، شده است. غفلت نکنیم که آسمان در مقابل زمینی که ما هستیم، غیر از آسمان در مقابل کلّ عالم ماده است. آنجایی که بحث آسمان اول است در مقابل کلّ عالم ماده معنا دارد. موفق باشید